

Acleris lorquiniana (DUPONCHEL, 1835), een nieuwe soort voor de Belgische fauna (Lepidoptera : Tortricidae)

Willy DE PRINS

Abstract. *Acleris lorquiniana* (DUPONCHEL, 1835), new to the Belgian list (Lepidoptera : Tortricidae)

A male specimen of *Acleris lorquiniana* (DUPONCHEL, 1835) has been taken at Laplaigne (prov. of Hainaut, UTM ER39) on 23.IX.1989. The species occurs in wet habitats from West Europe through Central Europe to the Ukraine. The larva feeds on *Lythrum salicaria* L.

Résumé. *Acleris lorquiniana* (DUPONCHEL, 1835), espèce nouvelle pour la fauna belge (Lepidoptera : Tortricidae)

Un mâle de *Acleris lorquiniana* (DUPONCHEL, 1835) fut capturé à Laplaigne (prov. Hainaut, UTM ER39) le 23.IX.1989. Cette espèce vit dans des biotopes humides, de l'Europe occidentale jusqu'en Ukraine. La chenille se nourrit de *Lythrum salicaria* L.

De Prins, W. : Diksmuidelaan 176, B-2600 Antwerpen.

Op 23 september 1989 ving K. JANSSENS te Laplaigne (prov. Henegouwen, UTM ER39) een mannetje van *Acleris lorquiniana* (DUPONCHEL, 1835). Deze soort is nog niet eerder uit België vermeld. De vindplaats ligt op ca. 20 km ten noorden van Valenciennes (Frankrijk), wat volgens RAZOWSKI (1984 : 211) vermoedelijk de typelokaliteit is. DUPONCHEL (1835 : 165) kreeg de dieren waarmee hij zijn soort beschreef via A. LEFÈBVRE van M. LORQUIN die in Valenciennes woonde.

Figuur 1 : *Acleris lorquiniana* (DUPONCHEL, 1835), België, prov. Henegouwen, Laplaigne 23.IX.1989, leg. et coll. K. JANSSENS.

In Nederland komt *A. lorquiniana* zeer zeldzaam voor. Door BENTINCK & DIAKONOFF (1968 : 67) worden slechts drie vindplaatsen genoemd, waarvan 2 in Friesland en 1 in Noord-Holland. LHOMME (1935-1946 : 288) vermeldt voor Frankrijk slechts vijf vindplaatsen, alle in het noorden. In Groot-Brittannië is de soort plaatselijk talrijk. BRADLEY et al. (1973 : 210) geeft negen vindplaatsen.

A. lorquiniana komt verder voor in Duitsland, Denemarken, Zweden, Polen, Tsjechoslowakije, Hongarije (RAZOWSKI 1984) en bovendien in Finland (VARIS et al. 1987) en het Europese deel van de Sovjet-Unie (KUZNETSOV 1978).

A. lorquiniana komt voor in vochtige weiden en moerassen. De soort vliegt in twee generaties van einde mei tot oktober. De tweede generatie overwintert

als imago. De rupsen leven op *Lythrum salicaria* LINNAEUS (gewone kattestaart) die in ons land algemeen tot vrij algemeen voorkomt in het noorden, in het zuiden haast uitsluitend in rivierdalen (Maas, Samber, Semois enz.) (VAN ROMPAEY & DELVOSALLE 1979 : 654). De rupsen van de eerste generatie leven in de jonge scheuten, die van de tweede generatie in de bloemkransen waar ze van de bloemen en de zaden vreten. De rups verpopt in een spinsel tussen plantaardig afval in de grond (BRADLEY et al. 1973 : 211).

Literatuur

- Bentinek, A. Graaf & Diakonoff, A., 1968. De Nederlandse bladrollers (Tortricidae). - *Monografieën van de Nederlandse Entomologische Vereniging* 3.
- Bradley, J.D., Tremewan, W.G. & Smith, A., 1973. British Tortricoid Moths. Vol. I Cochyliidae and Tortricidae : Tortricinae. The Ray Society, London.
- Duponchel, P.A.J., 1835. Histoire naturelle des Lépidoptères ou papillons de France. Tome 9. Librairie-Éditeur Mequignon-Marvis, Paris.
- Kuznetsov, V.I., 1978. Tortricidae, in Medvedev, G.S., Opredelitel Nasekomych Evropeiskoi Chasti USSR. Tom IV Lepidoptera, Part I Nepticulidae-Tortricidae. Nauka Publishers, Leningrad (Russisch).
- Lhomme, L., 1935-1946. Catalogue des Lépidoptères de France et de Belgique. Volume II. Microlépidoptères. Le Carriol, par Douelle (Lot).
- Razowski, J., 1984. Tortricini. In Amsel, H.G., Gregor, F., Reisser, H. & Roesler, R.-U.: *Microlepidoptera palaeartica* 6, Druckerei und Verlag G. Braun, Karlsruhe.
- Rompaey, E. van & Delvosalle, L., 1979. Atlas van de Belgische en Luxemburgse flora, Pteridofyten en Spermatofyten. 2de uitgave. Nationale Plantentuin van België. Meise.
- Varis, V., Jalava, J. & Kyrki, J., 1987. Check-List of Finnish Lepidoptera. - *Notulae Entomologicae* 67 : 49-118.

Boekbespreking

Blab, J. & Nowak, E. : *Zehn Jahre Rote Liste gefährdeter Tierarten in der Bundesrepublik Deutschland*.

17 x 24 cm, 321 p., talrijke tekstfiguren en tabellen, Kilda-Verlag, D-4402 Greven I, paperback, 1989, DM 39,80 (ISBN 3-88949-157-X).

Reeds lang worden overal ter wereld «Rode lijsten» opgesteld van plant- en diersoorten die met uitsterven bedreigd zijn. Vooral in de bondsrepubliek Duitsland is men op dit gebied erg actief geweest. Toch biedt zo'n lijst slechts een momentopname, terwijl de evolutie en het onderzoek verder lopen. Daarom werd in 1988 een symposium georganiseerd met als doel de lijsten bij te sturen en een bilan op te maken van de verwezenlijkingen op het gebied van natuurbescherming. In dit boek zijn de referaten van dat symposium opgenomen.

Als entomoloog interesseren ons uiteraard vooral de hoofdstukken die over insecten handelen en dat zijn er nogal wat. Lepidopterologen zullen vooral geïnteresseerd zijn in het hoofdstuk door H.-J. WEIDEMANN over de betekenis van suksessie en «Störstellen» voor de bescherming van vlinderbiotopen en het hoofdstuk door H. PROSE over de problematiek bij het opstellen van lijsten bedreigde Microlepidoptera. Verder zijn er hoofdstukken over Heteroptera, Thysanoptera, Trichoptera, Diptera, Neuroptera, Coleoptera, Orthoptera, Odonata, Ephemeroptera en Arachnida.

De duidelijk leesbare tekst is voorzien van talrijke grafieken en tabellen, schetsen van biotopen enz. Het boek is erg verzorgd uitgegeven. Het richt zich tot iedereen die begaan is met de natuur in het algemeen, en vooral met de diersoorten die in min of meerdere mate bedreigd zijn in hun voortbestaan.

W.O. De Prins